

3^e zondag van de Advent
Dagthema: Heb lief!

Overweging 11 december 2016 – Hans Ernens

Lector: Martine Met

*“... Vaak zijn het die kleine simpele dingen
die je toch op de been houden.
Want Hoop is en blijft toch de enige drijfveer.
Dan is de hoop niet alleen een vluchtplaats in moeilijke tijden,
maar ook een anker voor onze ziel ...”*

Eerste lezing - Jesaja 25:1-9

Tweede lezing - Wijsheidstekst

Derde lezing - Spreuken 13

Openingsgebed.

Onze Vader, verborgen in onze hoop
Hij die ons liefheeft maar in stilte is verhuuld
Uw naam worde zichtbaar in ons
Zodat wij een stukje God mogen zijn voor
elkaar

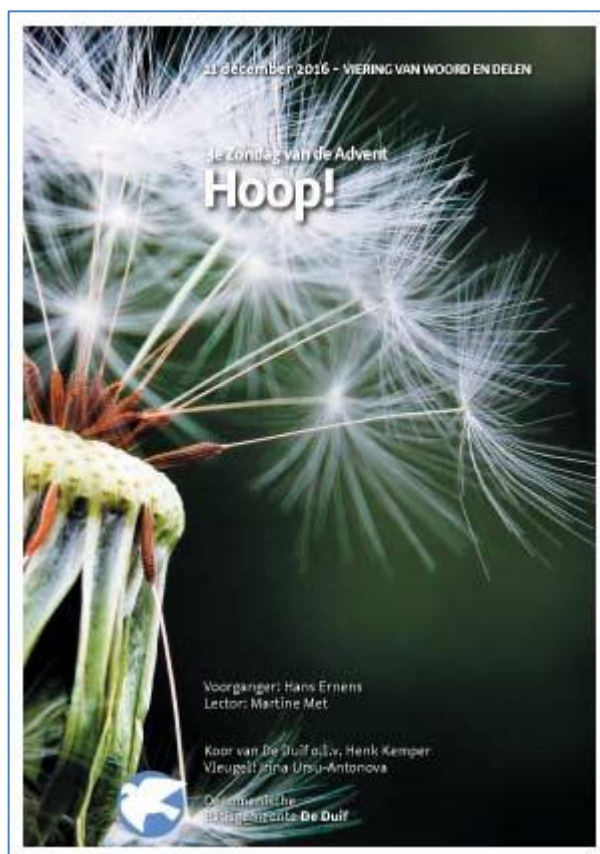
Onze Vader, leg uw woord op ons hart
Alsof iemand ons bij naam en toenaam
heeft geroepen.

Lied

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Verdoofd en schamper van gemis
herkomst en doel verloren
dit leven dat geen leven is
nog dood nog ongeboren.
Doe open Gij die woont in licht
dat niet ter dood gedoemd zijn
wij die naar U genoemd zijn.

Uw naam ons eertijds aangezegd
volhardt in onze oren
opdat wij doen het volste recht
en zijn uit U geboren –
‘de minste mens een naaste zijn’:
dat woord heeft zin gegeven
ons angstbeladen leven.

Die gaan de wegen van uw woord
geen lot is hen beschoren
dan Gij, Gij plant hun adem voort
uw land zal hen behoren.
Woestijnen gaan in dauw gedrenkt
geluk zal wedervaren
aan wie verworpen waren.

Welkom en inleiding

Goedemorgen!

Hartelijk welkom in de Duif allemaal; ook al zijn er geen hopen mensen, zolang de Duif bestaat is er leven! En zolang wij leven bestaat de Duif. Voel je dus welkom op de 3e zondag in onze adventserie "mens worden". Nog maar 2 weken tot aan Kerst en wie weet, een witte deze keer?

Ook daar hopen we stiekem op, toch?

Martine Met en ik heten jullie van harte welkom!

Na alle liefdevolle momenten tijdens de viering van Jan verleden week, zullen Martine en ik proberen uiteen te zetten waarom wij ook niet zonder hoop kunnen leven.

Hoop doet leven, de wanhoop nabij, op hoop van zegen, tussen hoop en vrees zweven, zolang er hoop is is er leven.

Mensen, wat een hopen hoop!

Naast geloof en liefde, is de hoop een van de drie Christelijke deugden. Dat klinkt bemoedigend he? Hoop: een stille verwachting, vaak tegen beter weten in.

We zeggen in het dagelijks leven wel eens: "Ik geloof niet dat het droog blijft, maar ik hoop van wel!" Met 'hopen' bedoelen we dan dat we niet verwachten dat het droog blijft, maar wel verlangen dat het zal gebeuren, zo van: je weet maar nooit.

We klampen ons vast aan de hoop, ook al lijkt de situatie letterlijk hopeloos, hoop is dan onze laatste strohalm.

Ook de Bijbel is doordrenkt van hoop; sterker nog, Hoop is één van de mooiste thema's van de hele Bijbel. We lezen teksten uit Jesaja, de profeet van de Hoop. Want geloof is de onderliggende, rotsvaste zekerheid waardoor de hoop wordt gedragen. Geloof brengt hoop voort. Het is gewoon onmogelijk om te overleven zonder hoop.

Dus mensen, waar te beginnen? Nou ja, ik hoop dat jullie gaan genieten van alle mooie liederen, doordrenkt van hoop, jullie je een uur kunnen onderdompelen in een viering doordrenkt van hoop en daar je eigen troost uit kunnen putten.

Hoop geeft het leven kleur en Hij die alles zal zijn in allen, kan onze hoop steeds weer aan wakkeren.

Ik wens ons een mooie, warme viering toe, vergezelt door het licht... dus een mooi moment om nu de 3e adventkaars aan te steken.

Martine, wil jij de 3e adventkaars aansteken?

Laten we nu even stil worden met elkaar en laat jouw hoop, op wat dan ook, oplichten.

Aansteken van de derde adventskaars

Lied

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Die wij niet kennen, die nieuwe,
hij dreef ons uit, uit het diensthuis vandaan,
dat mooiste oord van de wereld.
En wij maar lopen, kruipen, de wegen der vrijheid.
Die ons een landschap van bronnen beloofde,
waarom scheidt hij geen water in deze woestijn?

Toen werd het water gevonden,
het stond in poelen en meren bijeen,
omkraagd door bloeiende stroken.
Zij die het dronken, zeiden: dit water is bitter -
die ons een nieuwe geboorte beloofde,
waarom laat hij ons sterven in deze woestijn?

Toen werd een spreken vernomen,
het kwam van rotsen omlaag als een wolk,
omkraagd door vuurgloed en stilte.
Wij die het zagen, wisten: dit woord wordt ons leven -
die ons het bittere zoet maakt, hij zal ons sleuren,
dragen op handen tot waar we er zijn.

Eerste lezing Jesaja 25:1-9

Heer, u bent mijn God.
U was een toevlucht voor de zwakken
Een toevlucht voor de armen in hun nood,
Beschutting tegen stortbuien, schaduw tegen de hitte

Op deze berg richt de heer van de hemelse machten
voor alle volken een feestmaal aan
uitgelezen gerechten en belegen wijnen.
Op deze berg vernietigt hij het waas
dat alle volken het zicht beneemt
de sluier waarmee alle volken omhuld zijn.

God, de heer, wist de tranen van elk gezicht,
de smaad van zijn volk neemt hij van de aarde weg
-de heer heeft gesproken

Op die dag zal men zeggen; 'Hij is onze God!
Hij is de Heer, hij is onze hoop.

Lied Jesaja 9:1-5

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Het volk dat in duisternis gaat
zal aanschouwen groot licht.
Die wonen in schaduw van dood,
over hen op gaat het licht. (2 x)

Zij zullen lachen en juichen,
lachen en juichen,
als op de dag van de oogst

Het volk dat in duisternis gaat
zal aanschouwen groot licht.
Die wonen in schaduw van dood,
over hen op gaat het licht.

Tweede lezing (wijsheidstekst)

Men zegt er is hoop,
Men zegt er is geloof,
Men zegt er is liefde,
Maar deze drie woorden zijn in jezelf te vinden,
Dan voel je wat ze betekenen.
Dan voel je dat je voor iets mag leven,
Omdat leven een gevoel in jezelf is,
Omdat leven een hoop in jezelf is,
Omdat leven een geloof in jezelf is,
Omdat leven een liefde in jezelf is,
En deze moet je eerst aanvoelen.
Als je dat gedaan hebt dan pas leef je,
En zal je merken dat je leven een doel heeft.

Lied

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Alles wacht op u vol hoop.
Alle levenden vragen u om voedsel.
Neemt Gij hun adem weg, zij sterven
en zij vallen terug in het stof.
Zendt Gij uw geest, zij worden herschapen.
Gij geeft de aarde een nieuw gezicht.

Spreuken 13

Almaar onvervulde hoop maakt ziek,
Vervuld verlangen is een levensboom.

Overweging

‘Een mens kan enkele weken zonder eten, enkele dagen zonder water, een paar ogenblikken zonder lucht, maar geen moment zonder hoop’.

Het leven is meer dan ademhalen, drinken, eten en geld verdienen. Leven is: de tijd ondergaan, gebeurtenissen meemaken, dingen doen en nalaten, succes hebben en tegenslagen incasseren, deel uitmaken van een samenleving, groeien, piekeren, lachen, huilen, lijden, strijden en overwinnen...

Daarin speelt de hoop een heel belangrijke rol. Hoop spreekt van verwachting, iets om naar uit te zien, verlangen naar iets beters, licht zien in de duisternis en zo meer.

Hoop is je hand uitstrekken naar de toekomst. En naarmate je meer verwacht van die toekomst hoe hoopvoller je bestaan kan worden.

God van de hoop

Het woord hoop komt heel wat keren in de Bijbel voor.

Hoop betekent in de Bijbel vooral zekerheid, omdat Gods woord de basis is. Hij heeft het beloofd en Hij zal het waarmaken. Daarin is het altijd verbonden met de beloften van God. De Bijbel spreekt zelfs over de ‘God van de hoop’ in Romeinen 15. Ook laat de Bijbel zien, dat God een plan heeft met deze wereld, met mensen, jong en oud. Hij heeft de aarde voor de mens bestemd tot een woonplaats van vrede, harmonie en welzijn. Daar is tot op heden nog niet zoveel van gebleken, maar dat komt mede door het falen van de mens zelf en onze steeds grotere scepsis tegenover God.

Hoop klinkt zo goed en mooi en als je zonder hoop bent lijkt dat een trieste zaak.

Dan heb je geen toekomstverwachtingen meer, en word je misschien zelfs depressief.

In de Bijbel staan een groot aantal teksten over hoop; wat het is, wat het doet. Teksten over het aanwakkeren van hoop of het kwijt zijn van hoop. Heel menselijke dingen.

Bijvoorbeeld Job 6,8:

“Och, werd mijn begeerte maar vervuld, en gaf God mij maar waarop ik hoop!”

Tja, als het zo eenvoudig zou zijn!

En dan de teksten uit Jesaja, waar we uit gezongen en gelezen hebben. Jesaja trad tussen 750 en 700 v. Chr. op als profeet aan het hof van de koningen van het Koninkrijk Juda. Jesaja protesteert ook tegen allerlei godsdienstige en sociale misstanden in het Juda van zijn tijd. Ondanks zijn eigen sombere toekomstbeelden ziet hij ook hoop voorbij de ellende: een rest van het volk zal overblijven, en een hernieuwd Godsvolk vormen..... en zij zullen lachen en juichen.

"Geloven is zeker zijn van de dingen waar je op hoopt..." (Hebreeën 11:1)

Hoop vraagt doorzettingsvermogen

Evenals geloof, richt hoop zich op wat nog niet gezien kan worden.

“Want, als we nu al zouden zien waarop we hopen, zou het geen hoop meer zijn.

Wie hoopt er op wat hij al kan zien? Maar als wij hopen op wat nog niet zichtbaar is, blijven we in afwachting daarvan volharden.” (Romeinen 8:24-25)

Dus hoop vraagt ook om doorzettingsvermogen.

Blijven hopen tegen alle zichtbare tekenen in.

Blijven verwachten, blijven hopen en geloven.

Daar heb je kracht en moed voor nodig.

Als mensen keer op keer hun hoop in rook zien opgaan, geven ze nogal eens op.

Doe jij dat ook?

De hoop opgeven als het leven eens flink tegen zin of je situatie uitzichtloos lijkt? Waar put jij dan je hoop uit?

Dat heb ik eens aan een aantal collega's gevraagd deze week en was verbaasd dat de meesten met kleine en simpele voorbeelden kwamen zoals: een wandeling met mijn dochter en haar hond, een kop koffie bij een lieve vriendin waar je je hart eens goed kunt luchten, in de auto naar mooie muziek luisteren die je ontroert.

Simpele dingen om de draad van het soms ontspoorde leven weer met wat goede hoop te kunnen oppakken. Geen grootse zaken, maar bescheiden en daar kunnen wij ook allemaal wat mee.

Enige drijfveer

Want sommigen dingen zijn gewoon soms hopeloos: een dierbare die ernstig ziek is, je vrouw die is opgenomen, je baan die je kwijt bent geraakt, je gezondheid die achteruit holt. Aan welk sprankje hoop kun je je dan nog vastklampen in zo'n situatie? Vaak zijn dat dan die kleine simpele dingen die je toch op de been houden.

Want Hoop is en blijft dan toch de enige drijfveer.

Dan is de hoop niet alleen een vluchtplaats in moeilijke tijden, maar ook een anker voor onze ziel. Verankerd voorbij de horizon. De wildernis die zal bloeien als een roos.

De Bijbelse hoop; de stellige verwachting dat God iets goed voor je zal doen, je zal dragen op handen en je zal verlichten.

En de hoop van alledag, de simpele hoop in al zijn eenvoud. Want breekt de zon niet meer door, dan kunnen we nog altijd schijnen voor elkaar. De hoop zijn voor elkaar, van mens tot mens. Daar geloof ik in.

Amen

Muzikaal intermezzo dor Rui Suprihadi en Irina Ursu

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in een God
die er altijd voor je is
in goede en in slechte tijden
die je steunt wanneer je het moeilijk hebt
en die je laat geloven in je eigen kwaliteiten.
Ik geloof in Jezus Christus zijn zoon
die mensen de schoonheid
van naastenliefde leerde kennen
en die ons leerde over het goede en het kwade.
Ik geloof in de heilige geest
die in ieder verborgen zit, hoe diep dan ook.
En ik geloof in de mens
die mag genieten van de mooie dingen
mag treuren als het leven tegen zit
Maar atlijd mag blijven hopen en
het leven mag leven
zoals God dat heeft geschapen.
Amen.

Rond de tafel verzameld

Intenties uit het groene boek

Lied

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Wat in stilte bloeit, in de luwte van tuinen,
onder de hete zon, op de akker,
heeft Hij bestemd voor de tafel der armen.

Aardekracht, zonkracht is Hij, licht in mensen,
dat wij elkaar verblijden en doen leven,
brood van genade worden, wijn van eeuwig leven.

Maar wie niets hebben, wie zal hen hieraan deel geven?
En die in weelde zwelgen en van niets weten,
wie zal hen naar gerechtigheid doen verlangen?

Aanschijn der aarde, wie zal jou vernieuwen?
Hij die alles zal zijn in allen, heeft ons bestemd om
aarde, jouw aanschijn te vernieuwen.

Nodiging delen en breken

Hier, in het hart van onze viering in De Duif breken we brood en delen we wijn. Dit doen we als teken van bereidheid tot verbondenheid met elkaar ondanks alle

verschillen in opvattingen en oordelen.

We zongen: 'Dat wij elkaar verblijden en doen leven'

Door te breken en te delen tonen we onze bereidheid om onze levenskracht, ons geloof en genegenheid met elkaar te delen en met hen die geen deel van leven hebben.

In die traditie van de Duif nodigen we daarom iedereen uit brood en wijn te zijn voor elkaar. Niemand is uitgezonderd om het leven met elkaar te delen! Je bent

welkom aan deze tafel.

Lied

Martinus Nijhoff/Tom Löwenthal

De wildernis
zal bloeien
als een roos

Gedachten bij het thema

De luchtkastelen uit mijn jeugd
Zijn vervallen tot ruïnes
Het leven heeft me soms hard geraakt
Maar toch ook gelukkig gemaakt

En als ik me droef of somber voel
Komen uit de nevelen van de wereld
de witte paarden van de hoop
naar me toe galopperen

Onze vader

Bron van Zijn, die ik ontmoet in wat mij ontroert
Ik geef u een naam opdat ik u een plaats kan geven in mijn leven.
Bundel uw licht in mij - maak het nuttig.
Vestig uw rijk van eenheid nu,
uw enige verlangen handelt dan samen met het onze.
Voed ons dagelijks met brood en met inzicht.
Maak de koorden van fouten los die ons vastbinden aan het verleden,
opdat wij ook anderen hun misstappen kunnen vergeven.
Laat oppervlakkige dingen ons niet misleiden.
Uit u wordt geboren: de al werkzame wil, de levende kracht om te handelen,
het lied dat alles verfraait,
en zich van eeuw tot eeuw vernieuwt.

Acties en informatie

Slotlied

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Het zal in alle vroegte zijn, als toen.
De steen is weggerold.
Ik ben uit de grond opgestaan.
Mijn ogen kunnen het licht verdragen.
Ik loop en struikel niet.
Ik spreek en versta mijzelf.
Mensen komen mij tegemoet -
wij zijn in bekenden veranderd.

Het zal in alle vroegte zijn als toen.
De ochtendmist trekt op.
Ik dacht een dorre vlakte te zien.
Volle schoven zie ik, lange halmen,
aren waarin de korrel zwelt.
Bomen omranden het bouwland.
Heuvels golven de verte in,
Bergopwaarts en worden wolken.

Daarachter, kristal geworden, verblindend,
de zee die haar doden teruggaf.

Wij overnachten in elkaars schaduw.
Wij worden wakker van het eerste licht.
Alsof iemand ons bij naam en toenaam
heeft geroepen.

Dan zal ik leven.

Afsluiting en zegenbede

God zendt ons dan nu op weg
als mensen die geloven,
die banden kunnen smeden,
die mildheid kunnen brengen,
die troosten en nabij zijn,
die wijsheid en inzicht verspreiden
die vreugde kunnen geven,
die broeder en zuster durven zijn.
Zend ons dan nu op weg
de toekomst tegemoet
als mensen met hoop
Amen.

